

HƯỚNG DẪN GIẢI
ĐỀ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 – BẮC GIANG

Câu 1. (2 điểm)

1. Tính $\frac{1}{\sqrt{2}-1} - \sqrt{2}$

2. Xác định giá trị của a, biết đồ thị hàm số $y = ax - 1$ đi qua điểm $M(1;5)$

Hướng dẫn giải:

1) $\frac{1}{\sqrt{2}-1} - \sqrt{2} = \frac{\sqrt{2}+1}{(\sqrt{2}-1)(\sqrt{2}+1)} - \sqrt{2} = \frac{\sqrt{2}+1}{(\sqrt{2})^2-1} - \sqrt{2} = \sqrt{2}+1 - \sqrt{2} = 1$

2) Do đồ thị hàm số đi qua $M(1;5)$ nên: $5 = a - 1 \Rightarrow a = 6$

Vậy đồ thị hàm số: $y = 6x - 1$

Câu 2: (3 điểm)

1. Rút gọn biểu thức: $A = \left(\frac{1}{\sqrt{a}-2} - \frac{2}{a-2\sqrt{a}}\right) \cdot \left(\frac{a-3\sqrt{a}+2}{\sqrt{a}-2} + 1\right)$ với $a > 0, a \neq 4$

2. Giải hệ pt:
$$\begin{cases} 2x - 5y = 9 \\ 3x + y = 5 \end{cases}$$

3. Chứng minh rằng pt: $x^2 + mx + m - 1 = 0$ luôn có nghiệm với mọi giá trị của m.

Giả sử x_1, x_2 là 2 nghiệm của pt đã cho, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức:

$B = x_1^2 + x_2^2 - 4(x_1 + x_2)$

Hướng dẫn giải:

1) Rút gọn:

$$\begin{aligned} A &= \left(\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a}(\sqrt{a}-2)} - \frac{2}{\sqrt{a}(\sqrt{a}-2)}\right) \cdot \left(\frac{(\sqrt{a}-1)(\sqrt{a}-2)}{\sqrt{a}-2} + 1\right) = \\ &= \left(\frac{\sqrt{a}-2}{\sqrt{a}(\sqrt{a}-2)}\right) \cdot (\sqrt{a}-1+1) = \frac{1}{\sqrt{a}} \cdot \sqrt{a} = 1 \end{aligned}$$

2)
$$\begin{cases} 2x - 5y = 9 \\ 3x + y = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x - 5y = 9 \\ 15x + 5y = 25 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x - 5y = 9 \\ 17x = 34 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = -1 \\ x = 2 \end{cases}$$

3) Xét Pt: $x^2 + mx + m - 1 = 0$

$\Delta = m^2 - 4(m-1) = m^2 - 4m + 4 = (m-2)^2 \geq 0$

Vậy pt luôn có nghiệm với mọi m

Theo hệ thức Viet ta có
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = -m \\ x_1 x_2 = m - 1 \end{cases}$$

Theo đề bài:

$$\begin{aligned} B &= x_1^2 + x_2^2 - 4(x_1 + x_2) = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 - 4(x_1 + x_2) \\ &= m^2 - 2(m - 1) - 4(-m) = m^2 - 2m + 2 + 4m = m^2 + 2m + 1 + 1 \\ &= (m + 1)^2 + 1 \geq 1 \end{aligned}$$

Vậy $\min B = 1$ khi và chỉ khi $m = -1$

Câu 3: (1,5 điểm)

Một ô tô tải đi từ A đến B với vận tốc 40km/h. Sau 2 giờ 30 phút thì một ô tô taxi cũng xuất phát đi từ A đến B với vận tốc 60 km/h và đến B cùng lúc với xe ô tô tải. Tính độ dài quãng đường AB.

Hướng dẫn giải:

Gọi độ dài quãng đường AB là x (km) $x > 0$

Thời gian xe tải đi từ A đến B là $\frac{x}{40}$ h

Thời gian xe Taxi đi từ A đến B là $\frac{x}{60}$ h

Do xe tải xuất phát trước 2h30phút = $\frac{5}{2}$ nên ta có pt:

$$\begin{aligned} \frac{x}{40} - \frac{x}{60} &= \frac{5}{2} \\ \Leftrightarrow 3x - 2x &= 300 \\ \Leftrightarrow x &= 300 \end{aligned}$$

Giá trị $x = 300$ có thỏa mãn ĐK

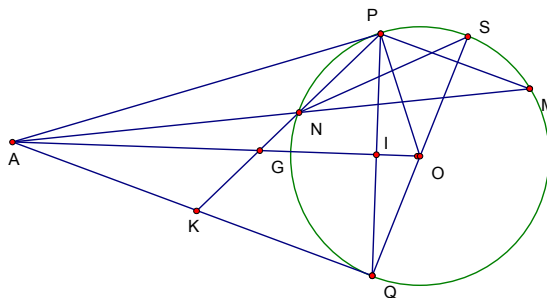
Vậy độ dài quãng đường AB là 300 km.

Câu 4: (3 điểm)

Cho đường tròn (O) và một điểm A sao cho $OA = 3R$. Qua A kẻ 2 tiếp tuyến AP và AQ của đường tròn (O), với P và Q là 2 tiếp điểm. Lấy M thuộc đường tròn (O) sao cho PM song song với AQ. Gọi N là giao điểm thứ 2 của đường thẳng AM và đường tròn (O). Tia PN cắt đường thẳng AQ tại K.

1. Chứng minh APOQ là tứ giác nội tiếp.
2. Chứng minh $KA^2 = KN \cdot KP$
3. Kẻ đường kính QS của đường tròn (O). Chứng minh tia NS là tia phân giác của góc \widehat{PNM} .
4. Gọi G là giao điểm của 2 đường thẳng AO và PK. Tính độ dài đoạn thẳng AG theo bán kính R.

Hướng dẫn giải:

Xét tứ giác APOQ có:

$$\widehat{APO} = 90^\circ \text{ (Do AP là tiếp tuyến của (O) ở P)}$$

$$\widehat{AQO} = 90^\circ \text{ (Do AQ là tiếp tuyến của (O) ở Q)}$$

$\Rightarrow \widehat{APO} + \widehat{AQO} = 180^\circ$, mà hai góc này là 2 góc đối nên tứ giác APOQ là tứ giác nội tiếp

2) Xét $\triangle AKN$ và $\triangle PAK$ có \widehat{AKP} là góc chung

$$\widehat{APN} = \widehat{AMP} \text{ (Góc nội tiếp và góc chắn bởi dây và tiếp tuyến cùng chắn cung NP)}$$

Mà $\widehat{NAK} = \widehat{AMP}$ (so le trong của $PM \parallel AQ$)

$$\triangle AKN \sim \triangle PKA \text{ (gg)} \Rightarrow \frac{AK}{PK} = \frac{NK}{AK} \Rightarrow AK^2 = NK \cdot KP \text{ (đpcm)}$$

3) Kẻ đường kính QS của đường tròn (O)

Ta có $AQ \perp QS$ (AQ là tt của (O) ở Q)

Mà $PM \parallel AQ$ (gt) nên $PM \perp QS$

Đường kính QS \perp PM nên QS đi qua điểm chính giữa của cung PM nhỏ

$$sd\widehat{PS} = sd\widehat{SM} \Rightarrow \widehat{PNS} = \widehat{SNM} \text{ (hai góc nt chắn 2 cung bằng nhau)}$$

Hay NS là tia phân giác của góc PNM

4) Chứng minh được $\triangle AQO$ vuông ở Q, có $QG \perp AO$ (theo Tính chất 2 tiếp tuyến cắt nhau)

Theo hệ thức lượng trong tam giác vuông ta có

$$OQ^2 = OI \cdot OA \Rightarrow OI = \frac{OQ^2}{OA} = \frac{R^2}{3R} = \frac{1}{3}R$$

$$\Rightarrow AI = OA - OI = 3R - \frac{1}{3}R = \frac{8}{3}R$$

Do $\Delta KNQ \sim \Delta KQP$ (gg) $\Rightarrow KQ^2 = KN.KP$ mà $AK^2 = NK.KP$ nên $AK=KQ$

Vậy ΔAPQ có các trung tuyến AI và PK cắt nhau ở G nên G là trọng tâm

$$\Rightarrow AG = \frac{2}{3} AI = \frac{2}{3} \cdot \frac{8}{3} R = \frac{16}{9} R$$

Câu 5: (0,5điểm)

Cho a, b, c là 3 số thực khác không và thỏa mãn:

$$\begin{cases} a^2(b+c) + b^2(c+a) + c^2(a+b) + 2abc = 0 \\ a^{2013} + b^{2013} + c^{2013} = 1 \end{cases}$$

Hãy tính giá trị của biểu thức $Q = \frac{1}{a^{2013}} + \frac{1}{b^{2013}} + \frac{1}{c^{2013}}$

Hướng dẫn giải:

Ta có:

$$\begin{aligned} & a^2(b+c) + b^2(c+a) + c^2(a+b) + 2abc = 0 \\ \Leftrightarrow & a^2b + a^2c + b^2c + b^2a + c^2a + c^2b + 2abc = 0 \\ \Leftrightarrow & (a^2b + b^2a) + (c^2a + c^2b) + (2abc + b^2c + a^2c) = 0 \\ \Leftrightarrow & ab(a+b) + c^2(a+b) + c(a+b)^2 = 0 \\ \Leftrightarrow & (a+b)(ab + c^2 + ac + bc) = 0 \\ \Leftrightarrow & (a+b).(a+c).(b+c) = 0 \end{aligned}$$

*TH1: nếu $a + b = 0$

Ta có $\begin{cases} a = -b \\ a^{2013} + b^{2013} + c^{2013} = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = -b \\ c = 1 \end{cases}$ ta có $Q = \frac{1}{a^{2013}} + \frac{1}{b^{2013}} + \frac{1}{c^{2013}} = 1$

Các trường hợp còn lại xét tương tự:

Vậy $Q = \frac{1}{a^{2013}} + \frac{1}{b^{2013}} + \frac{1}{c^{2013}} = 1$

Nguồn: Hocmai.vn